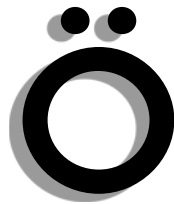

UZMAN GÖRÜŞÜ

Trendlerin dışına çıkabilecek projelerle kalıcı olabiliyorsunuz

Polvan Design'da çeşitli ölçeklerde projeler üretmenin yanı sıra Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak görev yapan Sinan Polvan'la mimari trendler ve Yıldız Entegre'nin ürünleri hakkında konuştuk.

nce Avusturya'da Graz Teknik Üniversitesi'nde, ardından Viyana Güzel Sanatlar Akademisi'nde mimarlık eğitimi aldıktan sonra 1995'te yurda dönen Sinan Polvan, yaklaşık 21 sene önce Serhan Yenilmez'le birlikte kurduğu disiplinlerarası tasarım ofisi Polvan Design'da çeşitli ölçeklerde çalışmalarını sürdürüyor. Aynı zamanda 15 yıldır Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nde öğretim görevlisi olan Polvan, 2009'dan bu yana Avusturya'daki Fachhochschule Salzburg Üniversitesi'nde de ders veriyor. Bunların yanı sıra Çevre ve Kültür Derneğini Tanıtma ve Koruma Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi olarak çevreye duyarlı ve somut olmayanlar dahil tüm kültür mirasını günümüzde yeryüzüne çıkarmaya çalışan bir yapının içinde de yer alıyor. Mimar Sinan Polvan'la çalışmalarına ve günümüz mimari trendlerine odaklanan bir röportaj yaptık.

Halihazırda üzerinde çalıştığınız projeler hakkında bizi bilgilendirir misiniz?

Yoğun bir proje trafiğimiz var; bunların içinde çeşitli ölçekler mevcut. Örneğin Kayseri’de Koca Sinan Belediyesi için Belediye Başkanı’nın tanımıyla “Orta Anadolu’nun ilk marinasını” projelendiriyoruz. Bu projeye Orta Anadolu’da, denize kıyısı olmayan bir yerde, bir baraj gölü üzerinde konumlanması nedeniyle bir ilke imza atacağız. Çok yoğun çalıştığımız kurumsal projelerimiz de söz konusu. Ayrıca çeşitli sektörlerden firmalar için fuar stantlarını tasarlayıp üretiyoruz. Diğer yandan ürün ölçeğine kadar indigimiz projelerimiz de mevcut.

İşinizle ilgili güncel trendler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bazı trendler sabun köpüğü gibi söndüğü için ne olduğunu bile hatırlamıyorsunuz, o yüzden biz daha çok kalıcı trendleri takip etmeye çalışıyoruz. Başlangıçta trendleri takip etmeye çalıştık, daha sonraları “Kalıcı ve bizi yansıtan ne bulabiliriz?” diye düşünmeye başladık. Bu süreçte gördük ki trendleri takip etmeniz de onların sizi yönlendirmeye

sinden kaçınmanız gerekiyor; trendlerin dışına çıkabilecek projeler üretebiliyorsanız kalıcı olabiliyorsunuz. Bugün tasarımcıların yaygın olarak uygulamaya çalıştıkları, modernizmin bir ileri adımı ama post-modernizm diyemeyiz buna. 1950’lerde yayılmış modernizm akımı, günümüzde geometrik formlarla daha fazla oynanarak yorumlanıyor. Maalesef bu yorumlar, özellikle ülkemizde amacının dışına çıkıp form fetişine doğru gitmeye başlamış durumda.

Son zamanlarda daha minimal, sade ve ferah kullanımların ön plana çıktığını görüyoruz. Bu değişimi tüketim kültürüyle ilişkilendirebilir miyiz?

İnsanlar bugüne kadar bir tüketim toplumu olarak yaşadılar ve bu, 70’li yıllardan itibaren giderek arttı. Günümüzde ise büyük iletişim ağı sayesinde kendi dünyaları dışında da neler olduğunu farkındalar, dünyadaki gelişmeleri takip edebildikleri için artık daha net bir aydınlanma yolundalar diyebilirim. Kimi kendine yetecek büyüklükte mekanlarda, kendilerine yetecek donanımla yaşamayı tercih ediyor. Bu,

mimaride ve tasarımda minimalizmi beraberinde getiriyor.

Trendlerin neye göre belirlendiğini konuştuk. Peki, bu trendleri belirleyenler kimler?

Dönemsel olarak dünyayı etkisi altına alan akımlar yani genel geçer trendlerde kitlesel yönelimler söz konusu. Bunların arkasındaki temeller sosyolojinin, antropolojinin alanlarına giren konular. Çünkü bu trendleri belirleyen çok daha geniş kapsamlı sosyal olaylar. Bununla beraber özellikle yıldız tasarımcıların katkılarının da bu sürece etkisi mutlaka oluyor.

Gerek bu trendlere gerekse de çalışmalarınıza teknolojinin etkisi hakkında neler söylersiniz?

Akıllı sistemler ve dijitalleşme hayatımızdaki pek çok gereksiz arayüzü ortadan kaldırıyor. Mimaride bunun örnekleri çok net. Özellikle akıllı yapılarda doğal kaynakların kullanımı ve gereksiz atık malzeme üretilmemesi için

tamamen çevre dostu yapılara yönelimde dünya genelinde çok büyük bir artış var. Bu da mekanların ve dış yapıların sadeleşmesini, gereksizliklerden kurtulmasını beraberinde getiriyor. Bunun sosyolojik ve antropolojik temellere dayandırmak da mümkün: İnsanlar her geçen gün daha kaotik bir yaşamın içine itiliyorlar. Bu nedenle sade, net ve ihtiyaç duyulan donanımı kullanmaya yöneliyorlar. Bu doğal olarak mimari, iç mimaride ve tüm tasarım dallarında sadeleşmeyi beraberinde getiriyor.

Biz de çalışmalarımızda dünyayı takip ederek ihtiyaç duydukça teknolojiyi kullanmaya çalışıyoruz. Ne yazık ki Türkiye’de tasarımcıların en büyük sıkıntılarının biri, özgün fikirleri hayata geçirememek. Çoğu zaman bir işverene bağlısınız ve sizin için geçerli olan kimin için tasarım yaptığınızı. Bu çerçevede mümkün olduğunca gelişen teknolojilerden ve dijitalleşmeden faydalanmaya çalışıyoruz. Diğer yandan teknolojik gelişmelerin proje

üretim süreçlerimizi oldukça etkilediğini söyleyebilirim. Yıllar önce çizimlerimizi elle hazırlarken zaman içinde bilgisayar programlarının hayatımıza girmesi ve ulaşılabilir olması işlerimizi oldukça hızlandırdı. Proje üretim süreçlerimiz yüzde 75 dijital hale geldi. Fikir sürecinde konseptin ortaya çıkışında el ve göz koordinasyonu ile ürettiğimiz eskizleri göz ardı edemeyiz ama projenin nihai hale gelmesinde süreçlerin çoğu artık dijital ortamdan geçiyor.

Çalışmalarınızda çeşitlilikten nasıl besleniyorsunuz?

Çeşitliliği hangi bakımdan ele aldığınız önemli burada. Çünkü günümüzde inanılmaz bir malzeme çeşitliliği var. Aslında bir projeyi üç alt başlığa bölecek olursak ilk başta konsept, yani görsel çeşitlilik. İletişim çağında olduğumuzdan dünyada ne olup bittiğini bir tıkla takip edebiliyoruz. Bir görsel hafıza oluşturmaya başlıyoruz. Bunun zenginliği ve hayatımızın her aşamasına dahil olabil-

mesi daha rahat sentez yapabilmemizi, fikir üretebilmemizi sağlıyor. Aslında hiçbir zaman sıfırdan fikir üretmiyoruz; beynimizin yaptığı sentezlerle çeşitli noktadaki verileri birleştirerek özgün bir veri oluşturuyoruz. Dolayısıyla görsel çeşitlilik, inanılmaz bir sentez yeteneği ortaya çıkarıyor. İkincisi içerik; oluşturduğunuz yapılarda donanım ve malzeme çok ön plana çıkıyor. Günümüzde malzeme konusunda o kadar çok alternatifiniz var ki bunlardan yararlanıp kurgusal ve yapısal sentezler oluşturmak mümkün. Bu sayede doğru yerde doğru malzemeyi kullanma şansı da yakalyorsunuz. Son olarak bağlam; kimin için, ne zaman, nerede ve nasıl bir proje yapacağınızı müşteriler belirliyor. Çünkü çeşitli kişilerin/kurumların yönlendirmeleriyle üretim sürecine giriyorsunuz. Dolayısıyla işin içine farklı beklentiler de giriyor. Biz de tasarımlarımızda fikir, içerik ve bağlam çeşitliliğinden faydalanıyoruz.

Biraz detaya girsek... Zeminde parke uygulamaları konusunda nasıl bir çizgi takip ediyorsunuz?

Zeminde parke kullanımını üçe ayırmakta fayda var. Masif, lamine ve laminant parke uygulamaları. İlk alternatifin uygulanması için oldukça uzun bir süreç gerekli. Lamine parkeler ise önceden işleminden geçirilmiş olduğundan zeminde daha hızlı bir uygulama sağlıyor. Fakat burada da malzeme çeşitliliği gerçek ahşap dokuların sayısı ile sınırlanıyor. Laminant parkede sınırsız yüzey ve renk

çeşitliliği söz konusu. Bunu sağlayan da yonga levhalardan oluşturulan bir taşıyıcı yüzey üzerinde yapılan dekor baskısı. En büyük avantajları; masif malzemelere göre daha az maliyetli ve uygulanmasının daha kolay olmasının yanı sıra az zamanda az iş gücüyle uygulanabilmesi ve döşendiği anda kullanılabilmesi. Bu nedenle günümüzde birçok projede zeminde laminant parke kullanıyoruz.

Ahşap bazlı panel ürünlerde yüzey ve donanım önemi hakkında neler söylersiniz?

Yüzey ve doku, tasarımın değiştiği her alanda çok önemli. Çünkü insanın objeye temas ettiği ve temastan önce görsel iletişim kurduğu yer, yüzey. Ahşap bazlı levhalar, günümüzde tasarımın birçok alanında kullanılıyor. Mimaride, iç mimaride, mobilya ve ürün üretiminde... Her alana yayılmış durumda. Bunun sebepleri; üretim kolaylığı, maliyetin düşük olması ve ürünün kullanım kolaylığı. Her zaman çok çabuk sonuç alabildiğimiz bir ürün. Biz de birçok uygulamamızda kullanıyoruz. Özellikle fuarlarda kullanılmak üzere ürettiğimiz stantlar için ahşap bazlı levhaları kullanıyoruz. Yüzeyleri günümüz teknolojisiyle o kadar geliştirdi ki doğal ya da yapay her türlü dokuyu üzerine uygulayabiliyoruz.

Bir yapı ögesi olarak kapıların kullanımının geçmişten günümüze değişimini nasıl değerlendirirsiniz?

Kapıların hepsinin ayrı bir kimliği vardı -ki

Anadolu'da birçok tarihi dokuda ve günümüzde de kullanılan kapılarda bu durum mevcuttur. Yapıların dış kapıları özellikle içeride yaşayanların bir nevi kartviziti gibi. Örneğin bir kervansaray düşünelim: Özellikle taç kapı dediğimiz ana giriş, uzun mesafeden kervanın nereye yöneleceğinin, yapının içine nereden girebileceğini algılanması için yapının çevre duvarlarından yüksektir. Ben buradayım diye kendini belli eder. Kapıları tamamlayan elemanlar (zilleri, kollar, kulplar) da çok fazla detay verir aslında içeride yaşayanın kimliği veya geçmişi hakkında. Günümüzde dış mekan kapıları maalesef birbirine benzemeye başlamış durumda. İç meknlarda değişiklik gözlemlenmeye başlasa da birbirine benzeyen o kadar çok uygulama var ki. Bu geçmişten günümüze bir kimlik yitimini ortaya çıkarıyor. Diğer yandan malzeme çeşitliliği ve ahşap bazlı panellerin kullanımı kapılardaki uygulamayı çok çeşitlendirdi.

Yaptığınız işlerde Yıldız Entegre'nin ürünlerini kullanıyor musunuz?

Özellikle ahşap bazlı levhaları mobilya üretiminde, iç meknların yüzey üretimlerinde, fuar stantlarında zeminde, duvarda yoğun olarak kullanıyoruz. Bizim için en önemli özelliği dokunun rengi neredeyse sınırsız olması, ikinci olarak da uygulama kolaylığı ve hızı. Günümüz temposunda tasarımın üretimine yönelik uygulamalarda bu hızı yakalamak zorundayız.

